

ต้นหาพรรค

ตตถ (ปเทศ) "มูลติ: (ปทสส) [ยสส รุกขสส] จตุสฺ ทิสาสฺ
 เสฏฺฐา จ อชุกเมว คเต ปญฺจวิธํ มูลํ เจตนพาลนวิฆณฺณาทินํ
 (อุปททวณํ) เกณจิ อุปททเวณ อนุปททเว ธิรปตตตาย ทพฺเห (สมา
 เน) (ยถาปี) [โส] รุกฺโข อุปริจฺฉินฺโนปี สาขานุสาขานํ วเสน ปุณ
 เทว รุกฺหติ; เอวเมว จทวาริกาย ตณฺหา ย อนุสเย อรหตฺตมคฺคณ
 ญาณเณ อนุหเต อสมฺมุจฺฉินฺเน, ตสฺมี ตสฺมี ภเว ชาตฺยาทีเกทํ อิท
 ° ทุกํ ปุณฺนปฺปนํ นิพพตฺตติเยวาทิ อตฺถโธ.

ยสฺสาติ: (ปทสส) ยสส ปุคฺคสส อิติ อชฺฌตฺติกสส (อาย
 ตนสฺส) อุปาทาย อฏฺฐารส ตณฺหาวิจฺจิตานิ พาหิรสฺส (อายตนสฺส) อุปา
 ทาย อฏฺฐารส ตณฺหาวิจฺจิตานิ อิติ อิมํ ตณฺหาวิจฺจิตานํ วเสน จต
 ติสฺสตียา โสเตหิ สมฺนฺนาคตา (ตณฺหา) มนาเปสฺสุ รูปาทิสฺสุ (อารมฺมณฺเสสฺ)
 อาสวติ ปวตฺตตีติ (วิคฺคเหณ) มนาปสฺสวนา ตณฺหา ภุสฺสา พลวตี โห
 ติ, ตํ ปุคฺคํ วิปฺนฺนณฺณตตาย ททฺธิฏฺฐิ ปุณฺนปฺปนํ อุปฺปชฺชน
 โโต มหฺนตภาเวน มหา หุตฺวา ฌานํ วา
 วิปสฺสนํ วา อนิสฺสาย ราคนิสฺสิตา สงฺกปฺปา วหฺนตีติ อตฺถโธ.

สวณฺติ สพฺพธิ โสตาติ: อิมํ ตณฺหาโสตา จกฺขุทวาราทินํ(ทวาร
 รานํ) วเสน สพฺพเสสฺสุ รูปาทิสฺสุ อารมฺมณฺเสสฺ สวณฺโต (วา) สพฺพปาปี รูป
 ตณฺหา สทฺทตณฺหา คณฺธตณฺหา รสตณฺหา โผฏฺฐพฺพตณฺหา ฯเปฯ
 ธมฺมตณฺหาติ (ตณฺหานํ) สพฺพภเวสฺสุ สวณฺโต วา สพฺพธิ (อารมฺมณฺเสสฺ วา
 ภเวสฺสุ วา) สวณฺติ นาม. ...

ลตาติ: (ยา ตณฺหา ปลิเวจฺจนตฺเถน สํสิพฺพนตฺเถน จ ลตา วิย โห
 ติ อิติ (สา ตณฺหา) ลตา...

อุพพิชช ตัญจตีติ (ปททวยสฺส) (ลตา) จหิ ทฺวาทฺเหติ อุปฺปชฺชิตฺวา ฐ
ปาทีสุ อารมฺมณฺสฺ ตัญจติ. ...

ตถจ ทิสฺวาทิ:... (ตุมฺเห) ตํ ปน ตณฺหาถตํ "เอตฺถเสถ ตณฺ
หา อุปฺปชฺชมานา อุปฺปชฺชตีติ ชาตญฺจानวเสน ทิสฺวา (ฉินฺทถ).

ปญฺญาชาติ: สตุเถน วเน ชาตํ ลตํ ฉินฺทนฺโต ปุคฺค
โถ วย มคฺคปฺปญฺญา ยมฺมเล ฉินฺทถาติ อตฺโถ.

สริตานีติ:... อนฺุสฺวานิ ปยาตานิ....

สิเนหิตานีติ: จีวราทิสฺ (ปริกฺขาเรสุ) ปวตฺตสิเนหวเสน สิเนหิตา
นิ จ (อิตฺติ อตฺโถ), ตณฺหาสิเนหมกฺขิตานีติ อตฺโถ.

โสมนสฺसानีติ: ตณฺหาวาสิกสฺส ชนฺตุนิ เอวรูปานิ
โสมนสฺसानิ ภาวนติ.....

เต สาทิสิตาติ:.... เต ตณฺหาวาสิกา ปุคฺคลา สาทนิสฺสิ
ตา

สุขนิสฺสิตา ว หุตฺวา สุเขสิโน สุขปริเยสิโน ภาวนติ.

เต เวติ: (ปทสฺส) ยเ เอวรูปา นรา (โหนฺติ), เต ชาตฺชราพฺยาธิ
มรณานิ อุปคฺจฉนฺติเยวาติ (เต นรา) ชาตฺชรูปคา นาม โหนฺติ.

ปชาติ: อิเม สตุตา ตาสกรณฺน ตสิณฺนาติ สงฺขํ คตาย
ตณฺหา ย ปุรฺกขตา ปรีวาริตา หุตฺวา (ปรีสพฺปนฺติ) (อิตฺติ อตฺโถ).

พาธิตฺติ: (เต ปชา) ลุฑฺทเกน อรณฺเณ พทฺโธ (ปรีสพฺปนฺโต)
สโส วย ปรีสพฺปนฺติ ภาวนติ.....

สํโยชนสงคสตฺตาทิ(คาถาปาทสฺส) (ปชา) ทสฺวิเรน สํโย
ชเนน เจว สตฺตวิเรน รากสงคาทีนา (สงเคน) จ สตฺตา พทฺธา (วา)
ตสฺมี (สํโยชนสงเค) ลคฺคา วา หุตฺวา(ทุกขํ อฺเปนฺติ อิติ อตฺโถ).

จिरายาติ: .. (สตฺตา) จิรํ ทิम्मมทฺธานํ ปุณฺปุณฺ ชาติอาทิกํ ทุกขํ
อุปคฺจฺจนฺตีติ อตฺโถ.

ตสฺมาติ: ... ยสฺมา ตสฺสึนาย ปุรฺกฺขตา ปฺลิวะจิตา สตฺตา,
ตสฺมา อตฺตโน วิรํคํ รากาทีวิคฺมนํ นิพฺพานํ ปญฺเญโต อากงฺขมาโน
ภิกฺขุ อรหตฺตมคฺเคเนว ตํ ตสฺสึณํ วิโนทเย ปนฺนุทิตฺวา
นีหริตฺวา จทฺเทยฺยาติ อตฺโถ.

เทสนาวสาเน พหุ โสตาปตฺติผลาทีนํ (อริยพลานิ) ปาปุณฺสีสุ (อิตฺติ).